

ΚΡΟΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ.Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 19 του Δεκεμβρίου 1904 | ΓΡΑΦΕΙΑ Όδου Οικονόμου: αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 127

ΔΑΔ

Είναι της νύκτος φαντασιές που όνειρευτά μ'ς φέρνουν
Σε κόσμο άμύλαγο, άσκιαστο της άρετής και θάμα
Της όμορφιάς—και διάφορες κεί συντυχίες μαζεύουν
Τού άδρον και της Ποίησης οι δοξασμένοι ήρωοι

Σιγομιλώντας με λαμπρές, γλυκόφυγες γυναίκες.
Εικόνα τέτοια άλήθευες σ'ό θαυμασμό μου, ό άμνη,
Και της γαλήνης σου άπλωσες μέσ' την ψυχή μου
[φέγγος
Χρυσοβέλουδο κ' εδνυχιάς λογιέννητης γητεία.

Καβάκια, πλάτανοι κ' ίτιές, λωτοί και καλαμιώνες,
Γιαό γιαό σου πλέκουνε κλαδοσκιαστο στεφάνι
Και γύρω τά γλυκόβραχα βουνά σου σ'άγκαλιάζουν

Με διαμαντόπειρω θωρούς. Κι ό βάρκα μαγεμένη,
Πάνω στη λίμνη άρμένιζε και γέλοτρα ός που να
[βρούμε
Της δυσοχρώματης έριμιάς τ' άπόσπερο λιμάνι!

ΕΡΜΟΝΑΣ

ΣΤΗ ΔΙΑΛΥΣΗ

- Θέλετε Δεληγιάννη;
- Νά τον!
- Άδριον θέλετε Σακουλέν;
- Θά σ'ς τον φέρω!

«Μεταρρύθμιση»

Και τραβούσανε οι έθνικοί τενεκετζήδες:
Στη Διάλυση. Όταν ο Θεοτόκης σαλιάριζε
άπό τις στηλες των φιλικών του έφημερίδων
τό καινούριο του πρόγραμμα, τό είπαμε—και
χαιρόμαστε που κ' ή «Άκρόπολη» τό μολό-
γησε σ'τό φύλλο της περασμένης Παρασκευής
—πώς δλ' αυτά τά κάνει για να πέσει και
για να μπορέσει να δημοκοπήσει με την πτώση
του: «Άγαπητοί συμπολίτες, τό είδατε! Ή-
θελα να λιγοστέψω τους βουλευτές, ήθελα να
κάμω οικονομίες καταργώντας τά ειρηνοδικεία,
ήθελα να φτιάξω στόλους και στρατούς, ή-
θελα μ' άλλα λόγια να σώσω τό Έθνος, και
δ'ε μ' άφήσανε με ρήξανε. Τί να σ'ς κάνω
και γώ! Ξαναφέρτε με μεθαύριο με περισσότε-
ρους βουλευτές και τά λέμει! Θάστράφει τό πε-
λεκοδύ!»

Τόν πέτυχε τόν πόντο του λοιπόν. Έπεσε
πατριωτικά, να πούμε. Μά και ο Ντε-
ληγιάννης πατριωτικά τήνε παίρνει την
Άρχή. Με πρόγραμμα πατριωτικό κι αυτός.

Δ'ε λιγοστεύει τους Βουλευτές— άφου αυτό τό
ζήτημα γκρέμισε τό Θεοτόκη. Δ'εν κ'ιταργεί
τά Ειρηνοδικεία—άφου αυτά φάγανε τόν κόντε.
Δ'εν ζητάει παράδες για να φτιάξει στόλους
και στρατούς—άφου μ' αυτά και μ' αυτά οι
συμμορίτες του Κορριάτη Μπίσμαρχ ξεσκεπά-
σανε τή μπαγαποντιά τους. Μά άδιάφορο. Άν
κι αντίθετο τό πρόγραμμά του άπό τό πρό-
γραμμα του Κόντε, είναι πατριωτικό κι αυτό
κ' έθνοσωτήριο.

Συνηθισμένα πράματα δλ' αυτά. Κείνο που
μ'ς ξεπάζει όμως σ' αυτήνε την περίπτωση
είναι ή στάση της Α. Μ. Όταν ο Θεοτόκης
του άνάπτυξε τό πρόγραμμά του, οι έφημερί-
δες μ'ς είπανε πως ή Α. Μ. τό βρήκε καλό
κι άγιο. Προχτές που τού είπε ο Ντεληγιάν-
νης στά πεταχτά τό δικό του πρόγραμμα, ή
Α. Μ. τό βρήκε καλό κι αυτό—κατά τις έ-
φημερίδες πάντοτε. Εύτυχισμένος Βασιλιάς,
που τού παρουσιάζουνε δυό κ α λ ά προγράμ-
ματα και τού λένε να διαλέξει. «Θέλεις μ'η-
λον έπαρ, θέλεις κυδώνιν», λέει και τό δημο-
τικό τραγούδι. Άπλώνει λοιπόν τό χέρι του
κ' ή Α. Μ. και παίρνει ένα, ή μ'ηλο ή κυ-
δώνι. Πάντα φρούτο θάναι και καλή μας χ'ω-
νεψη.

Που είναι τώρα κείνοι που σαλιάριζουνε
πως ή Α. Μ. πολιτεύεται άντισυνταγματικά;
Κάθε άλλο. Συνταγματικώτατα και δημοσιο-
γραφικώτατα πολιτεύεται. Τού δίνει σήμερα
ή Βουλή Θεοτόκη, τότε παίρνει. Τού δίνει αυ-
ριο Ντεληγιάννη, τότε παίρνει κι αυτόν. Φω-
νάζουνε οι έφημερίδες πως ά χ ρ ο α ύπουργεία,
ό π η ρ ε σ ι α κ ά, δ'ε φελοδνε, τίς άκούει. Θά
ζητήσει ο λαός αύριο Σακουλέν. που λέει κ' ή
«Μεταρρύθμιση». θά μ'ς τότε δώσει κι' αυτόν.
Δ'ε βλέπουμε που σ' δλ' αυτά τήνε βρίσκουνε
την άντισυνταγματικότητα οι φω-
νακλάδες βουλευτές μας.

Τέλεια πολιτική κ α τ ά Σ ύ ν τ α γ μ α
αυτή. Νάφήνεις τό λαό να κάνει κείνο που
του κανοναρχάει ο κάθε πολιτικός συμμορίτης,
άδιάφορο αν αυτό που κάνει ο λαός είναι σά
να χτυπάει ο ίδιος τό κεφάλι του στον τοίχο.

Δ'εν τό κρύβουμε πως άπό καιρό, μά και
τώρα, με τά τελευταία κοινοβουλευτικά μα-
σκαρλήκια, τόποθυμούσαμε να βλέπαμε την
Α. Μ. να πολιτεύεται με λιγώτερο σεβασμό
στο κατακυρελιασμένο Σύνταγμα. Διάλυση
του ζητάνε οι βουλευτές; Νά τήνε δώσει μά
και μ' ένα διάγγελμά του στο λαό να πει
πως διαλύει μιά και καλή τή Βουλή και να
προσκαλέσει τό λαό να εκλέξει κείνους που θά
τόν αντιπροσωπέψουνε, όχι σε καινούρια πάλι
μασκαραβουλή, αλλά στην Έθνοσυνέλευση.

Ή σαπίλα άπλώνεται καταπληχτικά και

δ'εν περισσεύει καιρός πιά για τά γιατροσόφια.
Χρειάζεται μ'χαίρι χειρουργικό, γιατί αν οι
βουλευτές μας ζητάνε Διάλυση Βουλής, έμεις
και μαζί μας έλος ο κόσμος ο γνωστικός, τό
ζέπουμε πως άπό καιρό γίνεται Διάλυση
Έθνους.

C ΝΟΥΜΑΣ

ΦΡΟΝΗΜΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ

Στό τελευταίο του γερό κι όμορφο άρθρο (ο «Ο-
μηρος στη νεοελληνική»), μιλώντας ο Ψυχάρης για
τά πολυχρονίτικα έπιχειρήματα των καθαριστάδων,
άντιγράφει κ' ένα κομμάτι του Ίταλου συγγραφέα
Bartoli, όπου δείχνεται πως κ' οι Ίταλοί, τόν καιρό
που ήντουσαν κολλημένοι στη Λατινική, τά ίδια
μυαλά βαστούσαν μ' έμάς, ως που επί τέλους άγκά-
λιασαν την άληθινή και ζωντανή τους γλώσσα.
«Κρατιούνταν, όπως λέει ο συγγραφέας, σφιχτά
κρεμασμένοι άπό ένα άτυχο σύμβολο, χωρίς να βλέ-
πουν πως είταν άδειο και πως ή ιδέα που παρά-
στεινε είχε φύγει άγύριστα άπό τή Λατινική γ'η». Κι ο
Ψυχάρης συμπεραίνει άπό δ'ω και τελειώνει
τό άρθρο του με τούτα τά λόγια: «Ποιά τάχα αξία
θ'έχουν τά έπιχειρήματα τούτα στην Έλλάδα ύστερ'
άπό λίγα χρόνια; Τήν αξία που είχανε στην Ίτα-
λία, όπου ο άνεμος τά σκόρπισε με τά σύνεφα, άπό
την ώρα που τό λαμπρό αυτό έθνος, ξαναγεννημένο
και ζωντανό, γνώρισε τόν έαυτό του».

Τό συμπέρασμα άπ' αυτά τά λόγια του Ψυχάρη
είναι πως και τό Έλληνικό Έθνος τότες θάγκαλιά-
ση την έθνική του γλώσσα και θά καθιερώση παν-
του τό μεταχειρισμά της, όταν γνωρίση τόν έαυτό
του. Κατά παράξενη σύμπτωση την ίδια άπάνω
κάτω γνώμη άκουσα κι άπό τό στόμα του Κατζι-
δάκη ίσα ίσα τώρα κοντά. Πως θέλετε, μάς είπε,
να παραδεχτή τό έθνος για γλώσσα του έπίσημη
τή φυσική του γλώσσα, άφου κουτσαίνει σ' όλα και
τίποτα γερό δ'εν έχει; Για να γίνη αυτό, πρέπει να
φρονηματισθή πρώτα τό έθνος, όπως έγινε με τους
Άθηναίους τόν παλιό καιρό. Και για ναποχτήση
ορόνημα, πρέπει να βάλη κάτω τους έχθρούς του,
να διαπρέψη, να δείξη πως κάτι είναι στον κόσμο,
να φανερώση δύναμη στους διάφορους κλάδους της
έθνικής ζωής. Τότες είν' έλπίδα πως κ' ή γλώσσα
του θά του φανή πως αξίζει και πειά δ'ε θά τήν
περιφρονή όπως τώρα.

Νά λοιπόν που συμφωνάνε οι δυό μας γλωσσολόγοι.
«Ας τους αφήσουμ' έτσι σύμφωνα; κι ας έρ-
θουμε να δούμε τά πράματα, την ιστορία στο ζή-
τημά μας. Κι ως άρχίσουμε άπό μακριά λίγο, άπό